

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o zarządzie 1 milionowym funduszem pożyczkowym dla gmin na budowę koszar dla c. k. wojska, odnośnie do sprawozdania Wydziału krajowego z 31. Sierpnia 1888. L. 37.128.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdania Wydziału krajowego z ostatnich lat wykazały, że Wysoki Sejm uchwalając kredyty na koszary, przyszedł z rzeczywistą pomocą gminom, które mają stałe załogi wojskowe, przez udzielanie bezprocentowych pożyczek. W wielu miastach ruch budowlany się rozwinął, a coroczne żądania ze strony gmin miejskich, przewyższające o wiele uchwalone fundusze, są najwymowniejszym tego dowodem.

Te były powody, które skłoniły Wysoki Sejm do powzięcia na ubiegłej Sesji sejmowej następujących uchwał:

I. Ustanawia się osobny fundusz w wysokości jednego miliona zł., przeznaczony na udzielanie pożyczek bezprocentowych na budowę koszar dla stałej załogi wojskowej w kraju.

II. Fundusz ten składać się będzie: 1) z kwot w myśl uchwał Sejmu z 21. Października 1881., z 28. Września 1882 i z 27. Września 1884. rozpożyczonych z funduszu krajowego gminom na budowę koszar, a po koniec r. 1887. nie zwróconych, 2) z kwot, które w myśl wspomnianych uchwał Sejmu, tytułem pożyczek na budowę koszar zostały po koniec r. 1887. gminom przyznane lecz nie wypłacone, 3) wreszcie z sumy 395.085 zł., która ma w ciągu r. 1888. wpłynąć do tego funduszu celem uzupełnienia go do wysokości jednego miliona.

III. Funduszem tym zarządzać będzie Wydział krajowy w myśl przytoczonych pod II. uchwał Sejmu, w przedmiocie udzielania pożyczek na budowę koszar z tą jedną odmianą, że zwroty pożyczek udzielonych przez Wydział krajowy, poczynszy od 1. Stycznia 1888. wpływać mają do rzeczonoego funduszu.

IV. W tym celu uchwalił Sejm ustawę o zaciągnięciu pożyczki w sumie 395.000 zł., wzywając zarazem Rząd, aby wyjednał dla tej pożyczki uwolnienie od opłat i należitości.

O wykonaniu tych uchwał sejmowych zdaje Wydział krajowy szczegółowo sprawę. Przedewszystkiem chcąc ująć w pewien system i ustalić administracyę tym funduszem wydał Wydział krajowy następujące zarządzenia:

a) dotychczasowe depozyta pożyczek przyznanych a nie wypłaconych podnieść z kasy krajowej i złożyć w banku krajowym na rachunek bieżący na 3%. — Za użytkowanie zaś z tych depozytów za czas od dnia powzięcia uchwały Wys. Sejmu tworzącej stały fundusz 1 milionowy aż po dzień oddania tych depozytów bankowi krajowemu wypłacić na rzecz tegoż funduszu 3% tytułem odsetek — wreszcie wszelkie wpływy tego funduszu lokować na rachunku bieżącym;

b) wezwać gminy, które przyznanych im pożyczek nie podniosły, żeby albo w przeciągu wyznaczonego im czasokresu podjęły przyznane im pożyczki na budowę koszar, albo Wydział krajowy uważać będzie ich promesy za wygasłe a kwoty zostaną innym gminom przyznane, zaś od 1. Lipca 1888. w razie niedotrzymania któregokolwiek terminu spłaty pożyczek pobierać odsetki zwłoki 6%. O tem zostały gminy okólnikiem Wydziału krajowego zawiadomione;

c) co do rozdawnictwa pożyczek przyjął Wydział krajowy za zasadę, że tylko tym gminom udzielać będzie bezprocentowych pożyczek, które polecane zostaną przez odnośną komendę wojskową jako takie, w których budowa koszar okazuje się niezbędną.

Zarządzenia powyższe uważa Komisya administracyjna jako zupełnie zgodne z przeszłorocznymi uchwałami Wys. Sejmu, które dążą do stworzenia samoistnego funduszu koszarowego.

Potrzeba stałego funduszu jest wskazana raz, że działalność w tym kierunku stanie się szybszą i skuteczniejszą, powtóre, że fundusz taki będąc ciągłym nie ginie, gdyż raty amortyzacyjne stale zasilać go będą.

W następstwie tego powinien Wydział krajowy dążyć do o ile możności ścisłego rozdziału funduszu koszarowego od funduszu krajowego, czy to przez przelanie takowego na rachunek bieżący do banku krajowego, pozostawiając sobie rozdawnictwo czy też w inny sposób, tak aby charakter funduszu samoistnego został zachowany.

Z przedłożonych cyfr podnosi Komisya, że po koniec Czerwca 1888. przyznano 20 gminom ogółem jako bezprocentowe pożyczki 1,094.000 zł.

Wypłacono 472 000 „

Nie wydano zatem 622.000 zł.

Z tej sumy nie wypłaconych pożyczek przypada:

Za lato ubiegłe 198.000 zł.

Za rok 1888. (po koniec Czerwca) 424 000 „

Miedzy nie podjętymi pożyczkami są niektóre w latach 1882—1883. przyznane, tembardziej wskazane jest zarządzenie Wydz. kraj. *ad b.* i zgodne z interesem gmin, chcących budować koszar.

Jest bowiem ze szkodą rzeczy samej, aby tak znaczny kapitał leżał nieproduktywny, nadto zwroty będą tem wyższe i tem szybsze im prędzej Wydział krajowy rozda leżące obecnie w depozycie nieużyte kwoty. W ten sposób co roku znajdują się fundusze, a że już w wielu gminach koszar wybudowano i nie można przypuszczać, aby na razie wszędzie budowla tychże była konieczną, więc sukcesywnie, gdy jedne gminy będą budowały koszar, inne mogą otrzymać promesy.

Stan funduszy przedstawia się jak następuje:

A. Wedle przedłożonego wykazu wypłacono gminom ogółem 472.000 zł. — ct.

Gminy zwróciły 69 589 „ 72 „

Należność czynna od gmin wynosi zatem w dniu 30. Czerwca 1888. 402 410 zł. 28 ct.

B. W Banku krajowym ulokowano na rachunku bieżącym na 3% 391.600 zł. — ct.

Po zestawieniu uiszczeń i należności jakoteż należnych odsetek (jak w sprawozdaniu Wydziału kraj.) pozostaje należność czynna z dniem 30. Czerwca do odbrania z banku krajowego w kwocie. 323.266 zł. 98 ct.

C. Od funduszu krajowego należy się funduszowi koszarowemu jak wykazuje rachunek Wydziału krajowego kwota 271.073 zł. 35 ct.

Razem więc wynosi stan funduszu pożyczkowego na budowę koszar 1,001.750 zł — ct.

Wreszcie podnieść należy, że Wydział kraj. przyjął ofertę Banku kraj. na zakupno 4 1/2 obligów pożyczki krajowej nowej emisji, w myśl uchwały Wys. Sejmu z 21. Stycznia 1888. dla nzupełnienia funduszu 1 milionowego, a to po kursie 89%.

Komisya administracyjna, uznając, że zarządzenia Wydz. kraj. odnoszące się do utworzonego 1 milionowego funduszu koszarowego są odpowiednie i korzystne wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału kraj. o administracji 1 milionowym funduszem pożyczkowym dla gmin na budowę koszar dla c. k. wojska przymuje się do wiadomości.

Lwów dnia 7. Stycznia 1889 r.

Przewodniczący:

Euzebiusz Czerkowski.

Sprawozdawca:

A Jędrzejowicz.